

Wat is de juiste tekst van de Engelenzang?

De engelenzang in Lucas 2:14 wordt verschillend vertaald. Het verschil is vooral goed te zien als we de Lutherse vertaling en de NBG51-vertaling met elkaar vergelijken:

Lutherse vertaling: “Ere zij God in de hoogte, en vrede op aarde, in mensen een welbehagen!”

NBG51-vertaling: “Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens.”

Bij de Lutherse vertaling komt er vrede op aarde omdat God in mensen een welbehagen heeft.

Bij de NBG51-vertaling komt er vrede op aarde voor mensen in wie God een welbehagen heeft.

Welke van beide is juist? Sluit de Engelenzang af met εὐδοκία (een welbehagen) of εὐδοκίας (des welbehagens)? Dit is in de eerste een plaats tekstkritische kwestie.

“De vorm met de tweede naamval, die de moeilijkere lezing is, wordt ondersteund door de oudste vertegenwoordigers van de Alexandrijnse en Westerse tekstgetuigen. De opkomst van de lezing met de eerste naamval kan worden verklaard als een verbetering van de betekenis of als een paleografische vergissing (aan het einde van een regel zou εὐδοκίας alleen van εὐδοκία verschillen door de aanwezigheid van het kleinst mogelijke maansigma, weinig meer dan een punt, waarvoor het zou kunnen zijn genomen ...). De betekenis lijkt niet te zijn dat goddelijke vrede alleen kan worden geschonken waar de menselijke goede wil al aanwezig is, maar dat bij de geboorte van de Heiland Gods vrede rust op degenen die Hij heeft uitgekozen in overeenstemming met Zijn welbehagen. Vóór de ontdekking van de Dode Zeerollen werd soms beweerd dat ‘mensen van [Gods] welbehagen’ een ongebruikelijke, zo niet onmogelijke, uitdrukking in het Hebreeuws is. Nu echter gelijkwaardige uitdrukkingen in het Hebreeuws zijn opgedoken in verschillende Qumran-hymnen ..., kan het worden beschouwd als een werkelijk Semitische constructie in een gedeelte van Lucas (hoofdstukken 1 en 2) dat wordt gekenmerkt door Semitiserende constructies.” (Bruce M. Metzger, [A textual commentary on the Greek New Testament](#))

De Engelenzang beantwoordt daarmee tweemaal de vragen “Wat?”, “Voor wie?” en “Waar?”

Wat	Voor wie	Waar
Eer	God	In de hemel
Vrede	Mensen van [Gods] welbehagen	Op aarde

Mensen vragen zich wel eens af waarom er ruim tweeduizend jaar na de geboorte van de Heiland nog steeds oorlogen zijn. Dat komt doordat de beloofde vrede niet voor iedereen is. En dat hoeft ons niet te verbazen. De profeet Jesaja “troostte de treurende van Sion” (Sirach 48:24), maar schreef ook tot tweemaal toe: “De goddelozen hebben geen vrede” (Jesaja 48:22; 57:21).

Albert Welleweerd, 3 januari 2025